

POSTANOWIENIE

Dnia 9 maja 2018 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Andrzej Tomczyk (przewodniczący)

SSN Dariusz Kala

SSN Piotr Mirek (sprawozdawca)

Protokolant Patrycja Kotlarska

przy udziale prokuratora Prokuratury Krajowej Roberta Tarsalewskiego,
w sprawie **A.P.**

oskarżonego z art. 178 a § 1 kk

z powodu kasacji wniesionej przez Ministra Sprawiedliwości - Prokuratora
Generalnego

od wyroku Sądu Rejonowego w O.

z dnia 7 listopada 2016 r., sygn. akt VII K [...] /16,

1. pozostawia kasację bez rozpoznania;

2. wydatkami postępowania kasacyjnego obciąża Skarb Państwa.

UZASADNIENIE

Sąd Rejonowy w O., rozpoznając wniosek prokuratora o warunkowe umorzenie postępowania karnego przeciwko A.P., któremu zarzucono popełnienie przestępstwa z art. 178a § 1 k.k., polegającego na tym, że w dniu 26 lipca 2016 r., w L., przy ul.[...], kierował po drodze publicznej motorowerem marki Romet Ogar, bez numeru rejestracyjnego, będąc w stanie nietrzeźwości – 0,52 i 0,51 mg/dm³ wydychanego powietrza, wyrokiem z dnia 7 listopada 2016 r., VII K [...] /16, na podstawie art. 66 § 1 k.k. i art. 67 § 1 k.k., warunkowo umorzył wobec oskarżonego postępowanie karne o czyn z art. 178a § 1 k.k. na okres próby dwóch lat.

Na podstawie art. 67 § 3 k.k. w zw. z art. 39 pkt 3 k.k. orzekł środek karny w postaci zakazu prowadzenia wszelkich pojazdów mechanicznych na okres

jednego roku, a na podstawie art. 63 § 4 k.k. zaliczył na jego poczet okres zatrzymania prawa jazdy od dnia 20.06.2016 r. do dnia uprawomocnienia się wyroku.

Wyrok ten nie został zaskarżony przez żadną ze stron i uprawomocnił się w dniu 15 listopada 2016 r.

Kasację od tego wyroku, w części dotyczącej rozstrzygnięcia o środku karnym, wniósł na niekorzyść A.P. Minister Sprawiedliwości – Prokurator Generalny.

Zarzucając skarżonemu orzeczeniu rażące i mające istotny wpływ na jego treść naruszenie przepisu prawa materialnego, a mianowicie art. 63 § 4 k.k., polegające na jego niewłaściwym zastosowaniu i błędnym zaliczeniu na poczet orzeczonego wobec A.P. środka karnego w postaci zakazu prowadzenia wszelkich pojazdów mechanicznych okresu zatrzymania oskarżonemu prawa jazdy „od dnia 20.06.2016 roku do dnia uprawomocnienia się wyroku”, podczas gdy brak było podstaw do takiego rozstrzygnięcia, bowiem w powyższym okresie czasu oskarżony faktycznie dysponował tym dokumentem, oraz rażące i mające istotny wpływ na treść wyroku naruszenie przepisu prawa materialnego, a mianowicie art. 43 § 3 k.k., polegające na nie orzeczeniu wobec oskarżonego obowiązku zwrotu dokumentu uprawniającego do prowadzenia pojazdu, od wykonania którego powinien być liczony bieg orzeczonego wobec A.P. zakazu prowadzenia wszelkich pojazdów mechanicznych, Minister Sprawiedliwości – Prokurator Generalny wniósł o uchylenie wyroku Sądu Rejonowego w zaskarżonej części i przekazanie mu w tym zakresie sprawy do ponownego rozpoznania.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Szczególna sytuacja procesowa, która zaistniała w niniejszej sprawie już po wniesieniu kasacji, uczyniła koniecznym pozostawienie jej bez rozpoznania.

Choć skarga kasacyjna (złożona w dniu 9 października 2017 r.) została wniesiona z zachowaniem terminu pozwalającego na uwzględnienie jej na niekorzyść oskarżonego (art. 524 § 3 k.p.k.), to zauważyć trzeba, że zaskarżając wyrok Sądu Rejonowego wyłącznie w części dotyczącej rozstrzygnięcia o środku karnym, Minister Sprawiedliwości – Prokurator Generalny nie sformułował w niej zarzutów godzących w podstawę prawną i wymiar orzeczonego zakazu

prowadzenia wszelkich pojazdów mechanicznych, co mogłoby się sprzeciwiać stosowaniu w tym przypadku drugiego z przepisów ograniczających możliwość uwzględnienia kasacji na niekorzyść oskarżonego, tj. art. 529 k.p.k. – interpretowanego *a contrario*.

Skarżący ograniczył się do ujęcia w ramach zarzutów kasacji jedynie tych uchybień dotyczących orzeczenie zawarte w pkt II wyroku Sądu Rejonowego, które dotyczą rozstrzygnięć o charakterze akcesoryjnym – zaliczenia okresu zatrzymania prawa jazdy i nałożenia na oskarżonego obowiązku zwrotu tego dokumentu. Są one ściśle związane z orzeczonym środkiem karnym i z chwilą jego wykonania tracą swoje znaczenie.

Stwierdzić zatem trzeba, że mimo oczywistości uchybień wskazanych w kasacji – które niestety nie zostały usunięte w trybie kontroli instancyjnej – czas, jaki upłynął od uprawomocnienia się wyroku Sądu Rejonowego, powoduje, że obecnie niedopuszczalnym jest sanowanie jego wadliwości w ramach postępowania zainicjowanego przez Ministra Sprawiedliwości – Prokuratora Generalnego.

Zgodnie z poglądem wyrażonym w judykaturze Sądu Najwyższego, jeżeli sąd, z obrazą art. 43 § 3 k.k., nie zobowiązał skazanego do zwrotu dokumentu uprawniającego do prowadzenia pojazdów, to bieg okresu, na który orzeczono zakaz prowadzenia pojazdów, rozpoczyna się z dniem uprawomocnienia się wyroku skazującego (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 20 czerwca 2013 r., I KZP 4/13, OSNKW 2013, z. 8, poz. 64).

Kierując się tym poglądem, który w kasacji nie jest zresztą kwestionowany, uznać należy, że ze względu na brak nałożenia na oskarżonego obowiązku zwrotu dokumentu prawa jazdy okres orzeczonego wobec niego zakazu prowadzenia wszelkich pojazdów mechanicznych biegł nieprzerwanie od uprawomocnienia się wyroku – tj. od dnia 15 listopada 2016 r. i zakończył się z upływem roku, liczonego od tej daty. Zdezaktualizował się zatem zarówno problem błędnego zaliczenia okresu zatrzymania prawa jazdy, jak i potrzeba nałożenia na oskarżonego obowiązku określonego w art. 43 § 3 k.k., a tym samym bezprzedmiotowymi są zarzuty kasacji wniesionej na niekorzyść oskarżonego.

Wobec tego, że przepis art. 529 k.p.k. nie stoi na przeszkodzie rozpoznania takiej kasacji, jeżeli zachodziłyby warunki do uwzględnienia jej na korzyść oskarżonego, przed podjęciem decyzji końcowej należało zwrócić uwagę i na ten aspekt dopuszczalności postępowania kasacyjnego.

Nic jednak nie wskazuje na to, aby w badanej sprawie wystąpiły okoliczności stwarzające przesłanki do rozpoznania kasacji przy odwróceniu jej kierunku.

Z tych zatem względów, na podstawie powołanego wyżej przepisu, postanowiono o pozostawieniu kasacji bez rozpoznania.

O kosztach sądowych postępowania kasacyjnego orzeczono po myśli art. 638 k.p.k.

a.ł.